БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТРАВМОФОКУСОВАНА ПСИХОЛОГІЧНА ПРАКТИКА»

Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньо-професійної програми	вибірковий
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Заочна
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 10 год.
	Практичні – 10 год.
	Самостійна робота – 100 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Сторінка курсу на платформі Teams	Доступ надається в індивідуальному порядку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «**Травмофокусована психологічна практика»** є вибірковою професійно-орієнтованою дисципліною, яка спрямована на формування у студентів системних знань про природу психологічної травми, механізми її впливу на особистість, а також розвиток практичних навичок діагностики, терапії та психологічного супроводу осіб, які пережили травматичні події.

Мета навчальної дисципліни **«Травмофокусована психологічна практика»**: поглиблення знань і оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками у сфері травмофокусованої психологічної практики, формування компетентностей для професійної роботи з травмованими клієнтами в різних клінічних та неклінічних контекстах.

Основними **завданнями** є:

вивчення теоретичних основ психології травми та сучасних концепцій травматизації;

аналіз психологічних механізмів виникнення та розвитку посттравматичних станів;

освоєння методів діагностики травматичних розладів та оцінки їх тяжкості;

формування навичок застосування травмофокусованих терапевтичних підходів та інтервенцій;

розвиток умінь побудови терапевтичних відносин з травмованими клієнтами;

вивчення особливостей роботи психолога з різними типами травм та категоріями клієнтів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**:

теоретичні основи психології травми, сучасні концепції травматизації та їх практичне значення;

психологічні механізми виникнення, розвитку та підтримання посттравматичних станів на різних рівнях функціонування;

методи діагностики травматичних розладів, критерії оцінки їх тяжкості та диференційної діагностики;

сучасні травмофокусовані терапевтичні підходи та інтервенції, їх наукове обґрунтування та показання до застосування;

принципи побудови безпечних терапевтичних відносин з травмованими клієнтами різних категорій;

особливості роботи психолога з різними типами травм у клінічних та неклінічних контекстах.

уміти:

здійснювати комплексну діагностику травматичних розладів та оцінювати їх тяжкість і вплив на функціонування клієнта;

добирати та застосовувати травмофокусовані терапевтичні підходи відповідно до типу травми, стану та потреб клієнта;

будувати та підтримувати безпечні терапевтичні відносини з травмованими клієнтами з урахуванням специфіки травматичного досвіду;

відстежувати динаміку терапевтичного процесу та своєчасно коригувати обраний підхід відповідно до стану клієнта;

забезпечувати психологічну безпеку терапевтичного простору та запобігати ретравматизації клієнта в процесі роботи;

дотримуватися етичних принципів та меж власної компетентності у роботі з різними типами травм та категоріями клієнтів.

Під час вивченя навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

терапевтична присутність і заземленість: розвиток здатності бути стабільною опорою для травмованого клієнта, не поглинаючись його болем; уміння зберігати внутрішню рівновагу та безпечну присутність у найбільш інтенсивних терапевтичних моментах;

інтегративне клінічне мислення: навички гнучкого поєднання різних терапевтичних підходів відповідно до унікальних потреб кожного клієнта; здатність виходити за межі одного методу та творчо адаптувати інтервенції до конкретної терапевтичної ситуації;

самотурбота як професійна відповідальність: усвідомлення ризиків вікарної травматизації та вигорання при інтенсивній роботі з травмованими клієнтами; уміння систематично відновлювати власний ресурс і звертатися по супервізію як невід'ємну частину фахової практики;

етична пильність у складних ситуаціях: здатність розпізнавати та конструктивно долати етичні дилеми, що виникають у травмофокусованій роботі — межі розкриття, ризики безпеки, контрперенесення; уміння ухвалювати зважені рішення в умовах емоційної напруженості та моральної неоднозначності

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи психології травми**.**

Тема 2. Психологічні наслідки травматичних подій та їх діагностика**.**

Тема 3. Травмофокусовані терапевтичні підходи та методи**.**

Тема 4. Практична робота з травмованими клієнтами**.**

Тема 5. Особливості роботи з різними типами травм та категоріями клієнтів**.**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Брієр Д., Скотт К. Основи травмофокусованої психотерапії. Львів: Манускрипт, 2023. 448 с.

2. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.

3. Колк Б. Тіло веде лік. Як лишити психотравми в минулому. Харків: Віват, 2022. 624 с.

4. Левін П. Зцілення від травми. Київ: Вид-во Ростислава Бурлаки, 2022. 156 с.

5. Лейн Т. Посттравматичний стресовий розлад. Зцілення від поганих спогадів. ПТСР. Київ: Тюльпан, 2022. 40 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://dnpb.gov.ua

2. Електронна бібліотека НАПН України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://lib.iitta.gov.ua

3. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://binpo.com.ua